

ZBOR OBČANOV

Leto VIII.
Številka 9 (65)
DECEMBER 1968
Cena 40 par

GLASILO
SZDL
LJUBLJANA
BEŽIGRAD

Novoletni intervju

Župan pravi tako!

Razgovor s predsednikom občinske skupščine Karlom Kušarjem

Ob novem letu se spodobi obiskati prvega moža v občini in ga zasuti z vprašanji, ki zanimajo občane. pa čeprav so ta vprašanja včasih tudi nadležna. Obiskali smo predsednika bežigradske občine Karla Kušarja in v nevezanem razgovoru začeli z vprašanji, na katera nam je odgovoril po domače in odkrito.

● Najprej nas je zanimalo, kaj v dobrem in kaj v slabem, ga je letos kot župana najbolj presenetilo. S čim ste zadovoljni kot župan in s čim ne?

Odgovor: »Zelo sem zadovoljen, da smo skoraj v celoti končali vsa predvidena dela. In to na pravi način, v celoti in v komunalni. Za

ti dve področji smo potrošili največ investicij. Morda je uspeh, da smo letos učinkovito reorganizirali tudi občinsko upravo, zlasti upravo za dohodke, ki je v drugem polletju zelo dobro delala. Letos smo v šolstvu sezidali vzgojno varstveno ustanovo v Vojkovi ulici, novo telovadnico in zvezni objekt do šole v Dolu, kar je stalo nad 300 milijonov starih dinarjev. Dokončali smo rekonstrukcijo šole »Vita Kraigherja, črnuške osnovne šole, bežigradske gimnazije, pa uredili igrišča pri Centru strokovnih šol, šoli »Borisa Kidriča« in »Mirana Jarca«. To niso bile majhne stvari, saj smo za te rekonstrukcije in gradnje potrošili nad 600 milijonov starih dinarjev.«

● Kaj novega in koristnega pa ste storili na področju komunale?

Odgovor: »Predvsem smo se vrgli na ceste. Ceste smo urejali že prejšnja leta, toda letos smo dokončali načrte in zamisli. Asfaltirali smo Apihovo cesto, Celjsko, Belokranjsko, Svetosavsko, žolgarjevo, Dermotovo, Ptujsko in Likozarjevo. Delno smo asfaltirali Kolarjevo in dokončali Nemško cesto, zaradi katere je bilo prejšnja leta toliko kritike. Dokončali smo tudi kanalizacijo na Vodovodni cesti, pa na Črnučah ter nadaljevali z delom na kolektorju na Titovi cesti, da bo ta v kratkem usposobljen za eksploatacijo in ga bo prevzelo podjetje »Kanalizacija«. Se tole sem pozabil pri šolah: da smo letos dokončno v Umagu uredili poštinski dom, kjer letujejo šolski otroci. Ureitev doma nas je samo letos stala 26 milijonov starih dinarjev.«

● Prej ste omenili, da ste reorganizirali občinsko upravo in da ste zlasti zadovoljni z delom uprave za dohodke v drugem polletju. Kaj tako bistvenega pa se je v delu vaše uprave za dohodke spremenilo?

Odgovor: »Malo zaradi nas samih, malo pa pod vplivom javne kritike, smo v upravo za dohodke nastavili več visoko kvalificiranih ljudi in v notranjem poslovanju marsikaj spremenili. Pri kontroli realizacije dohodkov smo ugotovili, da bo ta prav zaradi novih ljudi in nove reorganizacije presegel proračunska predvidenja.«

● Kaj pa občinski proračun za leto 1969? Slišali smo namreč, da je veliko želja in načrtov, sredstev pa bo manj ali pa komaj toliko, kot jih je bilo letos?

Odgovor: »Res je, želja za prihodnje leto imamo na vseh področjih zbranih toliko, da verjetno ne bo proračunskih možnosti niti za polovico. Kaj točnega ne morem reči, ker niso še poznani vsi instrumenti. Vemo le to, da bodo potrebe temeljne in izobraževalne skupnosti v prihodnjem letu ogromne in da bomo za te potrebe morali najti sredstva. Večja sredstva bomo morali rezervirati tudi za vseljudsko obrambo in za zaščito. Odrto ostaja vprašanje, kje bo-

mo dobili potrebna sredstva za šest novih šolskih zgradb in vzgojno varstvenih ustanov? Bežigradska občina

Nadalj. na 3. strani

19. seja občinske skupščine

O krajevnih skupnostih

Na 19. seji občinske skupščine so obravnavali dejavnost krajevnih skupnosti na območju naše občine. Odborniki so dobili tudi obsežno gradivo o dogodkih in stanju v podjetju »Avtoobnova« ter poročilo o reelekciji direktorjev.

»Krajevna skupnost ni samo teritorialen pojem, ampak je predvsem družbena institucija, ki na lokalni ravni povezuje in usklajuje skupne interese občanov,« je dejal predsednik koordinacijskega odbora bežigradskih krajevnih skupnosti Ivo Lukežič. Poudaril je, da v svetih in komisijah krajevnih skupnosti aktivno dela skoraj tisoč občanov. Krajevne skupnosti so v zadnjih štirih letih zbrale več kot 80 milijonov starih din samopriskupka občanov. Zbrani denar so porabili za komunalna dela (ureditev cest, vodovodov, razsvetljave, igrišč itd.) Pri zbiranju samopriskupka so prednjačile krajevne skupnosti Stadion, Posavje in »Boris Kidrič«. Ivo Lukežič se je zavzel za tesnejše sodelovanje odbornikov s teresom; morali bi jih vidjeti v delo krajevnih skupnosti. Je menil, pa tudi občinska skupščina bi se morala večkrat posvetovati s krajevnimi skupnostmi.

V razpravi je odbornik Ivo Sever dejal, da bi morali govoriti o nedejavnosti ne pa o delu krajevnih skupnosti in se kar vprašal, če so krajevne skupnosti sploh potrebne. Krajevne skupnosti delajo, vendar pa vseh možnosti še niso izkoristile, je bil odgovor.

Zelo živahna je bila razprava o »Avtoobnovi«. Na seji občinske skupščine je bil tudi predstavnik tega kolektiva, ki je izjavil, da v »Avto-

»Adria avio-promet« spet kvišku

V letalskem podjetju »Adria avio-promet« bodo ukinili prisilno upravo. Podjetje zdaj solidno posluje, predvideno je, da se bo pripojilo k beograjskemu zunanjetrgovinskemu podjetju »Inter-export«.

V času, ko je bila v »Adria avio-prometu« prisilna uprava, je podjetje poslovalo aktivno. Na koncu leta jim bo ostal kar precejšen znesek tudi za sklade.

Če se bo »Adria avio-promet« pripojil k »Inter-exportu« bo ljubljansko podjetje imelo samostojen obračun in tudi imena ne bodo spremenili.

Prisilna uprava v »Avtoobnovi«

Ali bo zdaj konec nezakonitosti in samovolje?

Drugo dejanje tragedije v podjetju »GRAL-Avtoobnova« je končano. 22. decembra je predsednik bežigradske občine Karel Kušar sklical izredno sejo obeh zborov občinske skupščine (začela se je 5 minut po 12. uri), ki naj bi rekla končno besedo o stanju v omenjenem podjetju.

Na dveh sejah občinske skupščine so odborniki pretresali poročila o »Avtoobnovi«, kjer so prejšnji mesec nagnali direktorja inž. Stojana Šubica. Skupina ljudi, ki smo jo že lani imenovali »klan«, ko je po odstopu prejšnjega direktorja Murna skušala dobiti v podjetju oblast v roke, je z najprimitivnejšimi metodami ovirala tudi novega direktorja pri izvrševanju službene dolžnosti.

Ni jih bilo mogoče ustaviti s pomočjo notranjih sil v podjetju, da bi samoupravni organi in politične organizacije premagale konzervativne sile; le-te so bile premočne. Uprle so se celo sklepi sodišča. Pripravljeni so bili plačati prvič en milijon, drugič dva milijona, da bi uveljavili svoje interese. Toda ti milijoni so bili vendar last kolektiva, in če so prej proti direktorju znali uporabljati besedo demokracija in kolektivno soglasje, kdo je potem njim dal soglasje za plačilo kazni treh milijonov?

Na zadnjo, izredno sejo občinske skupščine so prišli tudi predstavniki podjetja »Avtoobnova«. Zanimiva je sledeča ugotovitev. Vse doslej se je »klan« v »Avtoobnovi« izgovarjal z delavskim samoupravljanjem in za občino trdil, da nihče nima pravice vmešavati se v notranje zadeve »Avtoobnovi«, ker kolektivu in podjetju vsa dolga leta ničesar ni nihče dal. Vse kar podjetje »Avtoobnova« ima, to si je kolektiv sam

Nadalj. na 3. strani

Vsem občanom želimo srečno in uspešno novo leto 1969

Občinska skupščina
in družbeno-politične
organizacije

Ježičani bodo ostali na Ježici

Obiski sodnih cenilcev pri hišnih lastnikih na Ježici in v Stožicah so povzročili različne komentarje. Na podjetju »Soseska« so nam povedali, da gre za ocenjevanje zemljišča v Soseski 7. Kot je znano, bodo prihodnje leto začeli graditi veliko novo naselje na polju za Ruskim carjem; Soseska 7 pa vključuje tudi obstoječa naselja na Ježici in v Stožicah (»Koreja«), ki jih seveda ne bodo podrli, pač pa jih ocenjujejo, da bodo dobili obračun za vso sosesko.

Za rušenje je določeno nekaj hiš na Ježici. Na podjetju »Soseska« so nam povedali, da so za prizadele lastnike že poskrbeli. Zakon sicer ne predvideva, da morajo dobiti nadomestna stanovanja v isti soseski, so nam dejali, vendar pa so uredili tako, da bodo dobili parcele v neposredni bližini in bodo še naprej prebivali na Ježici.

Razprave o novi ustavi

Na razpravi o spremembah republiške ustave, ki jo je organizirala občinska konferenca SZDL, je bilo največ govora o načinu volitev v zbor republiške skupščine, o številu teh zborov, zastopstvu Ljubljane v republiški skupščini in komunalnem sistemu našega mesta.

Na sestanku so povabili člana izvršnega odbora SZDL, odbornike občinske skupščine, poslance, sekretarje občinskih konferenc Zveze komunistov in predstavnike krajevnih skupnosti.

V skladu z zahtevami družbe

Pred slabimi petimi leti smo sprejeli »nov« ustavo, s katero so bile določene funkcije samoupravnih skupnosti in družbene skupnosti kot celote. Hkrati pa so bila jasno formulirana načela in poročstva za družbeni položaj delovnega človeka tako, da je bila dana osnova za enotnost družbe kakor tudi za razvoj človeka kot avtonomne osebnosti na delovnem mestu in v družbeni skupnosti sploh.

Uresničevanje te ustave pa je dolgotrajen proces kajti ustava ne more ustvariti tega, česar ne more ustvariti samo življenje. Vsakdanja praksa ljudi in tako spoznanje je vodilo skupščino SR Slovenije in Zvezno skupščino, da sta sklenili proučiti, kako se uresničujejo osnovna načela ustave, kot temeljne listine samoupravljanja, in kako se uresničujejo posamezne njene določbe, oz. ali niso nekatere postale v našem dinamičnem življenju ovira razvoju samoupravnih odnosov in delovanju gospodarske in družbene reforme, ki terjata, da se politični sistem povsem prilagodi njenim ciljem, to je kot pravimo, revolucionarni preobrazbi našega gospodarstva in celotne družbe.

Ob omenjenem proučevanju sta tako skupščina SR Slovenije kot tudi Zvezna skupščina ugotovili, da bi bilo zlasti treba spremeniti posamezne določbe ustave in sicer tiste konkretne določbe, ki določajo funkcije federacije in republik in s tem v zvezi odnose med federacijo in republikami, dalje do-

Piše: dr. Majda Strobl

poslanica organizacijsko-političnega zbora zvezne skupščine

ločbe s področja družbeno ekonomskih odnosov, ki se nanašajo na oblike samoupravljanja v delovnih organizacijah in določbe o organizaciji samouprave v občini in mestu. S tem v zvezi pa je potrebno spremeniti strukturo in delovanje posameznih skupščin, da bi le-te lahko izvrševale svoje, do neke mere tudi nove pristojnosti.

Kar zadeva spremembe v funkcijah federacije in republik in s tem zvezanimi odnosi med njimi, pomenijo spremembe doslednejšo uresničitev ustavnega načela, da delovni ljudje in narodi Jugoslavije uresničujejo svoje suverene pravice v republiki, v federaciji na le tedaj, kadar so te pravice v svojem skupnem interesu z ustavo prenesli na federacijo.

Spremembe, zlasti v ustavi SR Slovenije, ki se nanašajo na komunalni sistem, imajo isti namen. Samoupravljanje občanov v občini kot temeljni družbeno politični skupnosti, ki je hkrati temelj družbeno političnega sistema Jugoslavije, je ovirano z zelo podrobnimi organizacijskimi predpisi glede strukture, organizacije in načina dela občinskih skupščin. Črtanje teh določb iz ustave odpira občanom možnost, da skladno s svojimi željami in specifičnostmi, organizirajo oblike družbenega samoupravljanja.

Za spremenjeno strukturo Zvezne skupščine je najbolj značilno to, da se je povsem osamosvojil Zbor narodov, ki bo enakopravno sodeloval pri obravnavanju in odločanju o vseh vprašanih iz pristojnosti Zvezne skupščine. S tem bodo ustrezne zagotovljeni interesi vsake republike pri odločanju o vprašanih, ki se kot skupna rešujejo na ravni federacije.

Ker pa je Jugoslavija zveza prostovoljno združenih enakopravnih narodov Jugoslavije, hkrati pa samoupravna socialistična skupnost, sestavljajo Zvezno skupščino poleg zbora narodov tudi zbori delovnih skupnosti in družbeno-politični zbor. Družbeno-politični zbor je predstavniško telo občanov, ki vseh svojih interesov ne morejo uveljaviti v svoji temeljni družbeno politični skupnosti — občini, niti v republiki. S tem zborom in z zbori delovnih skupnosti bodo v Zvezni skupščini poleg narodov in narodnosti zastopane vse samoupravne strukture delovnih ljudi in občanov. Tak sestav bo omogočal, da bodo vsa vprašanja, o katerih odloča Zvezna skupščina, res vsestransko obravnavana.

Struktura skupščine SR Slovenije, naj bi se, kot se sedaj zamišlja, spremenila tako, da bi poleg republiškega zbora, kot predstavniškega telesa občanov kot pripadnikov naroda in narodnosti, ostali trije zbori delovnih skupnosti. Namesto dosedanjega organizacijsko-političnega zbora pa bi skupščina SR Slovenije imela Zbor občin, po katerem naj bi bili v republiški skupščini zastopani občani kot člani občinskih skupnosti.

Za Ljubljano, kot mesto, ki je razdeljeno na občine, je zanimiva še sprememba, ki jo prinašata amandman k ustavi Jugoslavije in k ustavi SR Slovenije. Vsako mesto, tudi če je razdeljeno na občine, je posebna družbena politična skupnost, v kateri naj občani na samoupraven način izvršujejo tiste zadeve, ki so skupnega pomena za mesto. Organizacija tega samoupravljanja pa je stvar republiške ustave in mestnega statuta. Spremembe v skladu s temi načeli, ki jih zahteva življenje, bodo omogočile da bomo politično ureditev v Ljubljani lahko prilagodili svojim željam in potrebam.

Ustavni amandmaji, ki jih je že sprejela Zvezna skupščina in amandmaji k ustavi SR Slovenije, ki so prav sedaj v javni razpravi, torej ne pomenijo in ne morejo pomeniti sprememb v samih izhodiščih našega sistema samoupravljanja. Pomenijo le njegovo potrebno dopolnitev.

Problematiko nadaljnjega razvoja družbeno-ekonomskega in političnega sistema pa bo treba še naprej proučevati in ustavni sistem tudi v bodoče dopolnjevati ali spreminjati, da bo vedno v skladu s spremembami, ki jih prinaša življenje v procesu graditve samoupravne družbe.

Za podjetja manj bremen

Razgovor z inž. V. Klavsom, poslancem gospodarskega zbora republiške skupščine

● Gospodarski zbor republiške skupščine je sprejel resolucijo o osnovah ekonomske politike v prihodnjem letu. Katere so pglavne značilnosti tega dokumenta?

»Sprejeta resolucija bazira na dokaj optimističnih predvidevanjih, da bo namreč v letu 1969. porastel družbeni proizvod za 7 do 8 odstotkov. Pri tem se računa, da bo industrijska proizvodnja dosegla enako stopnjo rasti, dočim bo produktivnost dela porasla za okoli 6 odstotkov. Nadalje predvideva, da bo izvoz porastel za 10 do 12 odstotkov, investicije za 14 do 16 odstotkov in osebna potrošnja za 5,5 do 6,5 odstotka.

Tak predviden razvoj daje osnovo za formiranje ekonomske politike v naslednjem letu. Ta seveda ni revolucionarno nova, temveč je v bistvu nadaljevanje razvoja, začrtanega s sprejetjem gospodarske reforme. Kljub taki načelni politiki nadaljevanja reforme, pa so v letošnji resoluciji dobila močnejši poudarek nekatera področja splošne porabe, ki so že dlje časa zahtevala neko rešitev. Da naštejemo samo glavne:

— Ze v letu 1968. začeto oživljanje gospodarstva naj bi se nadaljevalo predvsem z ukrepi za modernizacijo in nadaljnjim usmerjanjem na izvoz. Izvršni svet in skupščina sta soglasno sprejela sklep, da naj bi se v naslednjih letih delež investicij v družbenem proizvodu povečal na 23 do 25 odstotkov. S tem bi se zagotovila zadostna sredstva za uspešno modernizacijo gospodarstva. V tem smislu je tudi v tekstu resolucije zahteva, da se morajo v prihodnje obremenitve gospodarstva postopno zmanjševati.

— Da bi se zagotovil skladen razvoj vseh dejavnosti naše družbe je bilo predvsem treba zagotoviti tudi zadostna sredstva za tiste dejavnosti, ki so po reformi delno ali precej zaostale v svojem razvoju. Tako je bilo treba povečati sredstva za področje šolstva, da bi vsaj delno uskladili predvsem osebne dohodke prosvetnih delavcev in nadaljnjo izgradnjo šolskega prostora. Podobno je bilo treba zagotoviti več sredstev za izboljšanje starih pokojnin, ki nikakor niso več v skladu s sedanjimi življenjskimi stroški, niti z novimi pokojninami.

— Za zdravstvo, ki je v zadnjih dveh letih prilično stagniralo, je bilo po dolgih in ostrih diskusijah končno izglasovano povečanje osnovnega prispevka iz osebnih

inž. Vladimír Klavs

dohodkov zaposlenih od dosedanjih 5 odstotkov na 5,2 odstotka.

— Nekaj več sredstev je bilo prav tako treba zagotoviti še za druge dejavnosti: javno varnost, vseljusko obrambo, kulturo itd.

Resolucija je torej postavila za cilj, da uskladi razvoj vseh družbenih dejavnosti z razvojem gospodarstva. Ker pa je preje bilo sprejeto načelo, da gospodarstva ni mogoče več nadalje obremenjevati, se je že na predhodnih sejah odborov in komisij in še posebej na samih zasedanjih skupščine, razvila nadvse plodna in ostra razprava o tem, kje in kako zagotoviti potrebna povečana sredstva. Delno je to razpravo olajšal sklep zvezne skupščine, ki je prispevek od osebnega dohodka za federacijo znižal od 4,7 na 3 odstotke. S tem prihrankom in s sklepom, da gospodarstva ni mogoče nadalje obremenjevati, je nujno prišlo do odločitve, da je potrebno zbrati manjkajoča sredstva od državljanov, bodisi v obliki davkov in taks, bodisi z dodatnim prometnim davkom.

● Okrog katerih vprašanj je bilo v skupščini največ razprav?

Največ razprav je bilo okrog tega, kako zagotoviti potrebna dodatna sredstva, ne da bi dodatno obremenjevali gospodarstvo. S tem v zvezi je bilo tudi mnogo razpravljanja in dokazovanja ali zdravstvo, šolstvo in druga področja splošne porabe, dejansko rabijo tolikšna sredstva ali so ta področja pristopila k izvajanju družbene reforme, ki naj bi se pokazalo predvsem v tem, da bi dosegli racionalnejše trošenje sredstev.

Situacija je bila v skupščini v nekem smislu takšna, da so štirje skupščinski zbori: organizacijsko politični, republiški, prosvetno kulturni in socialno zdravstveni vsak zase in skupno formirali zahteve po dodatnih sredstvih, gospodarski zbor pa

se je znašel na pozicijah, da brani gospodarstvo pred novim in dodatnim obremenjevanjem. Dejansko se pristojnosti republike v tem pogledu iz leta v leto večajo, finančna problematika splošne porabe prav tako, zato so tudi razprave vse tehtnejše in oostrejše. Če je bilo še v obdobju pred reformo sprejemanje skupščinskih aktov sorazmerno gladko, potem je značilno predvsem za letošnja zadnja zasedanja, da so postale debate ostre in živčne. Povedanih je bilo mnogo nasprotujočih si mnenj in predlogov in takšna so bila tudi glasovanja. Bilo je mnogo usklajevanj mnenj med posameznimi zbori, da je bilo končno doseženo soglasje.

● Letos je bilo na razpolago več časa. Ali ga je bilo dovolj za res vsestransko osvetlitev problemov, zlasti pa še za posvetovanja s prizadetimi, z občinskimi skupščinami in navezadnje z občani ali vsaj skupinami občanov?

»Točno je, da so se letos prej začele razprave o ekonomski politiki za leto 1969. in da je bilo dano poslanecem na voljo tudi več gradiva. Kljub temu pa je bila tudi letos ponovljena praksa, da je bilo mnogo skupščinskega dela skoncentriranega na zadnja zasedanja in da se je sprejemala vrsta zakonskih določil po hitrem postopku. Tako prav gotovo poslanci niso bili v stanju, da bi vse materiale doobira preštudirali, še manj pa, da bi se o vseh stvareh konsultirali s predstavniki občinskih skupščin in državljanji. Res je tudi, da smo na primer ljubljanski poslanci imeli dvojne posebne posvetovanj v okviru mesta o možnostih in perspektivah ljubljanskih občin in mestnega sveta. Ti podatki pa so bili v glavnem bolj okvirni, čisto tudi protislovni in tako poslanci nismo imeli popolnoma zanesne slike o resničnem stanju. Še posebej, ker se na področju financiranja šolstva uvajajo spremembe in ker so določena področja v pristojnosti občinskih skupščin, ki pa svojih aktov še niso sprejemale in jih bodo šele potem, ko bo republiška skupščina sprejela ustrezne akte.

● Kot že rečeno se bodo za splošne potrebe v republiki v prihodnjem letu morala izdvojiti povečana sredstva. Delno bo to povečanje krito iz že omenjenega zmanjšanja prispevne stopnje za federacijo, delno pa bodo ta sredstva zbrana na račun državljanov. Če omenimo glavne spremembe, ki bodo največ vplivale na standard posameznih državljanov, so naslednje:

— Dodatni republiški in občinski maloprodajni prometni davki;

— Letošnje takse na potniške in tovorne avtomobile se za drugo leto spremenijo v cestnino in ostanejo na isti višini;

— Davek na skupni dohodek bo spremenjen v tem da je začetna progresija nižja kot v letu 1968., dočim pri dohodkih nad 5 milijonov st. din progresija hitro narašča in doseže pri dohodku nad 9 milijonov st. din že 78 odstotkov. Uvaja pa se zmanjšanje osnove za 500.000 st. din 1 otroke brez dohodkov in nezaposlenega zakonca;

— Uvaja se davek na vikend hišice oziroma nestalno zasedana stanovanja.

— Uvaja se progresiven davek na trošenje sredstev sklda skupne porabe, razen za namene, za katere je bila že dosedaj v veljavi oprostitvev.

Poslopje republiške skupščine v Ljubljani

Načrti za predel okrog Gospodarskega razstavišča

BEŽIGRAJSKI BULVAR

Nova poslovna četrt v sklopu mestnega središča

Bežigrjanci si te dni lahko ogledajo osnutke zazidalnih načrtov za predel okrog Gospodarskega razstavišča. Ta konec Bežigrada bo v prihodnosti severni podaljšek mestnega središča Ljubljane. Tamkaj bodo predvsem poslovne zgradbe, nove prostore bo dobilo tudi Gospodarsko razstavišče. Ker je na razpolago razmeroma dovolj prostora, bo mogoče zgraditi zares moderno poslovno četrt. Odločilna je tudi izredno ugodna lega: na jugu, ob sedanji Vilharjevi cesti, bodo dovozi na projektirano avtomobilsko cesto, centralna avtobusna postaja in dohod na kolo-dvor. Takšnega »izvira« pa si želi vsaka poslovna četrt.

Gospodarsko razstavišče bo imelo nove prostore severno od sedanjih. Zraven bodo zastopstva in predstavništva domačih in tujih podjetij, razstavni in prodajni saloni pohištva, avtomobilov itd., najrazličnejše trgovine in velik hotel. To bo dalo tej četrti

živahno, bogato in privlačno mestno življenje. Poslopja bodo visoka do 56 metrov, vendar bodo najnižja ob Titovi cesti tako, da bo ta magistrala imela bulvarski značaj: pešca bodo na poti od podvoza do nove Linhartove ceste spremeljali nasadi, vodometi, kioski in najrazličnejše trgovine. Osrednji del nove četrti je sploh pretežno namenjen pešcu. Uveljavljajo sodobno načelo ureditve mestnega središča, to je jasno in pregledno ločitev pešca od avtomobilskega prometa.

Titova cesta bo imela 6 vozišč, postajališča mestnega prometa bodo zunaj vozišč, ob cesti pa parkirna mesta. Vilharjeva cesta bo povezana z avtomobilsko cesto, urejeno bo tudi novo semaforско križišče Titove ceste, Vilharjeve ceste in Likozarjeve ulice. Tudi nova Linhartova cesta bo imela 4 do 6 vozišč in urejene dovoze do parkirnih površin.

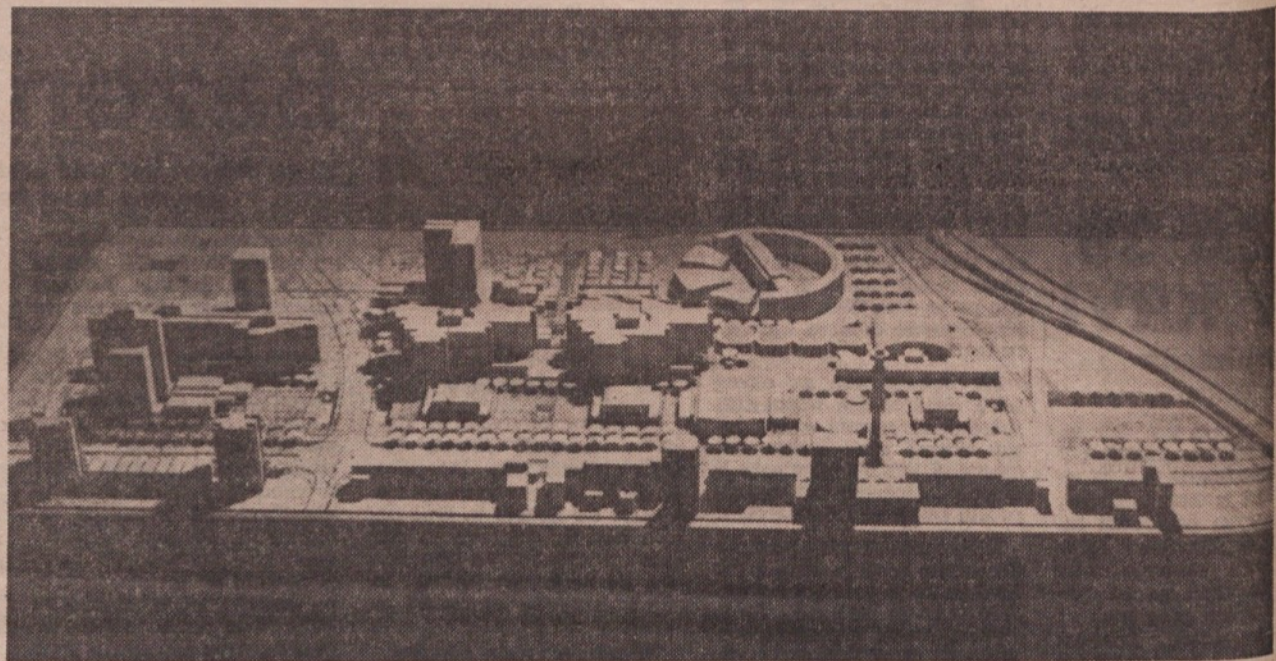
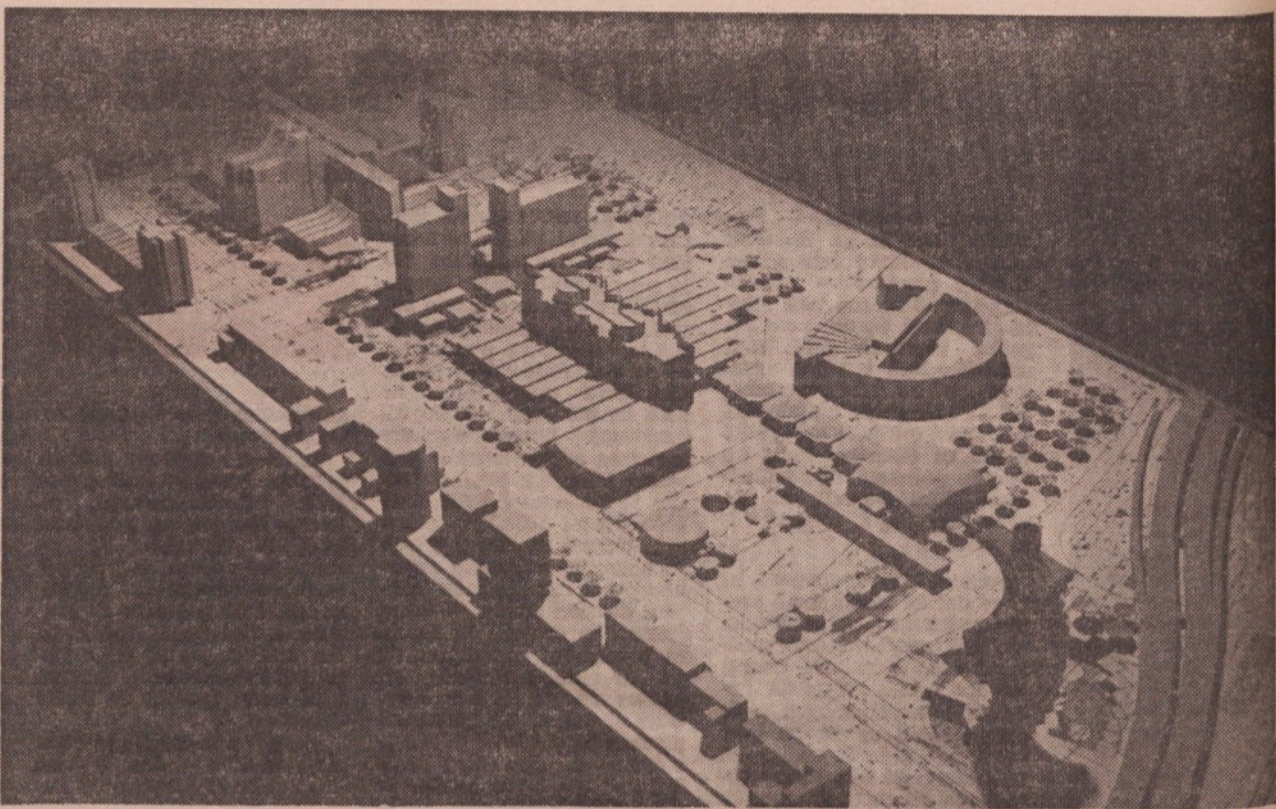
Za nove poslovne prostore je precej zanimanja. Računajo, da bi nekatere objekte pričeli graditi že prihodnje leto. Verjetno bo najprej na vrsti salon pohištva podjetja »Slovenija les«, avtomobilski salon »Slovenija avto« in hotel. Na razpolago pa je še približno 30.000 kvad. metrov poslovnih površin, kamor bo treba pritegniti dejavnosti centralnega mestnega pomena.

Načrte za predel med Titovo cesto, novo Linhartovo cesto, Navjem in Vilharjevo cesto je svet za urbanizem in komunalne zadeve občinske skupščine naročil pri Ljubljanskem urbanističnem zavodu v dveh predlogih. Zazidalne načrte je izdelal team Ljubljanskega urbanističnega zavoda in podjetja »Konstrukta« v sestavi: inž. Janez Berdajs, inž. Milan Mihelič in inž. Marjan Vrhovec.

»Namen razgrnitve in razprave je, nam je dejal inž. Marjan Vrhovec, da se na osnovi teh dveh predlogov oblikuje dokončno stališče o zazidavi tega predela, ki

ga bomo strnili v takomenovane urbanistične pogoje oziroma določila (konstante). To bo osnovni dokument za dolgoročni razvoj tega predela.«

Razstava načrtov je v sejni sobi občinske skupščine Bežigrad, Parmova 41, I. nadstropje. Do 17. januarja prihodnjega leta si jih lahko ogledate vsak delavnik (razen sobote) od 8. do 12. ure, v sredo popoldne pa tudi od 17. do 19. ure.

Maketi poslovnega središča med Titovo, novo Linhartovo in Vilharjevo cesto. Na zgornji sliki predlog 1 (ob levem robu Titova cesta, na desni strani projektirana avtomobilska cesta ob Vilharjevi cesti), na spodnji sliki predlog 2 (med stolpnici na levi strani nova Linhartova cesta, v ozadju Akademski kolegij).

Čevljarstvo
Hočevar Ignac
Ljubljana,
Ogrinčeva 22

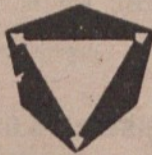
Svojim odjemalcem
čestitamo za novo leto

PANČUR IVAN
avtomehanična
delavnica

Ljubljana,
Titova 228

želi svojim strankam
srečno novo leto

splošno obrtno podjetje

SOP

Ljubljana - Črnuče

- kleparstvo - ključavničarstvo
- cevovodi
- vodovodne instalacije
- šiviljstvo
- EKSPRES kemična čistilnica

Vsem občanom srečno novo leto 1969

Stanovanje zase zraven pa še za...

Huda bremena novega dela Savskega naselja

Milijardo in tristo milijonov starih dinarjev bo veljala priprava zemljišča za novi del Savskega naselja (brez stroškov za gradnjo komunalnih naprav). Ta denar bodo plačali (ali pa ga že plačujejo) bodoči lastniki stanovanj. V znesku, ki ga bodo odšteli za stanovanje, bo vračunan tudi delež za odškodnino lastnikom zemljišč, za nadomestna stanovanja itd. Skoraj ti lahko rekli, da bo lastnik trisobnega stanovanja plačal še eno sobo za tiste, ki zdaj stanujejo v barakah ob Crtomirovi ulici.

V Ljubljani ni področja, ki bi bilo tako obremenjeno s stroški za pripravo zemljišča, kot je novi del Savskega naselja. Med stroški za gradnjo komunalnih naprav in stroški za pripravo zemljišča je razmerje 50:50 (1,3 milijarde dinarjev za pripravo zemljišča in enaka vsota za gradnjo komunalnih naprav). V drugih soseskah je razmerje 66:33 v korist komunalnih naprav.

Tako visoke stroške za urejanje zemljišča prene-sejo kvečjemu poslovne površine, ne pa stanovanj-

ske ali površine za šole in vrte.

V zagati se je znašel koordinacijski odbor za gradnjo garaž. Za novi del Savskega naselja naj bi zgradili 594 garaž tipa tri-pleks. Ker naj bi po obstoječih predpisih stroški za pripravo zemljišča enako obremenili zemljišče, kjer stoji garaža in tisto, kjer stoji 18-nadstropna stavba, bi znašali stroški za urejanje zemljišča skoraj pol milijona starih dinarjev na eno garažo.

V tem naselju je predvidena tudi nova osnovna šola in vrtec. Stroški za pripravo zemljišča znašajo skoraj 300 milijonov starih dinarjev. Za primerjavo: nova šola v Soseski 6 (ob Tolstojevi ulici) bo obremenjena le s 420000 st. dinarjev stroškov za pripravo zemljišča. Recimo kar, da bosta šola in vrtec v Savskem naselju za 300 milijonov st. dinarjev dražja od šole v Soseski 6!

Ali pa je tako vse lepo in prav? Ali so zato krivi bodoči lastniki stanovanj? Recimo, ob takšnih »dediščinah« podjetje »Kurivova« ima v jami ob Vilharjevi cesti nekakšen provizorij.

Prej so bile tam garaže, zdaj so stanovanja. Barako bodo porušili in stanovalcem je treba preskrbeti nova stanovanja. Plačal jih bo stanovalec v novi stolpnici, ki bo stala na tistem mestu. Plačal bo torej stanovanje zase in prispeval še za prebivalca v baraki »Kurivova«; ta mora tudi uslužbenec »Kurivova« ni več. Ob vsem tem pa ima »Kurivova« še takšne dokumentacije: skoraj 20 let staro odločbo za provizorij, ki ga morajo na zahtevo investitorja podreti, na lastne stroške, brez odškodnine!

Stroškom za pripravo zemljišča se seveda ni mogoče izogniti. Nekaj so jih zmanjšali s tem, da so dvignili stolpnice in bloke za nekaj nadstropij in tako stroške razdelili na večje število stanovanj. Pri podjetju »Soseska«, ki skrbi za urejanje stavbnih zemljišč za Bežigradom, menijo, naj bi stroške drugače razdelili: obravnali naj bi jih za območje vse občine skupaj. Tako bi izenačili zemljišča v novem delu Savskega naselja, kjer stojijo barake in tista v Soseski 7, kjer je nezazidano polje.

Pomembni dokumenti

Pripravljen je koncept zgodovine delavskega gibanja v občini Bežigrad

Vsa leta po vojni je med domačini, člani Zveze združenj borcev NOV obstojala dokaj močna želja, da bi dogajanja pred in med vojno v naši občini, izšla zapisana v knjigi. Posamezni člani ZB in posamezne krajevne organizacije ZB so tekom let zbrale veliko podatkov, toda ker se v občinskem merilu ni našel koordinator, oziroma končni realizator, do pisanja naše novejši zgodovine ni prišlo. Tako se je marsikaj že zbranega in zapisanega izgubilo ali pa neznanu kje založilo. Marsikoga pa je zaradi takšnega odnosa do opravljenega dela na terenu, minila volja, da bi še naprej delal.

In vendar ni bilo mogoče pustiti to vprašanje nerešeno. Na vsaki letni konferenci Zveze združenj borcev NOV naše občine so delegati ponovno zahtevali in iskali ustrezno rešitev.

Pisanje omenjene zgodovine se je premaknilo z mrtve točke, ko je leta 1967., po sklepu občinskega odbora ZB NOV, domačin s Črnuč, Jože Ravbar, prevzel to odgovorno nalogo. Jože Ravbar je na osnovi obstoječih zgodovinskih zapisov (Marice Čepetove, Miha Čerina, Mileta Smolynskega, Lojzeta Jakopiča in drugih) ter na osnovi splošne zgodovinske dokumentacije, mnogih ustnih pričevanj

in lastnih doživetij ter ugotovitev, že napisal osnovni koncept. Koncept ima v glavnem 3 dele; splošnejši del, delavsko gibanje in ljudska revolucija. Po obsegu koncept zajema 500 strani besedila, pisanega s pisalnim strojem.

Zdaj koncept dopolnjujejo z izjavami in pripombami še živečih udeležencev posavskega delavskega gibanja in ljudske revolucije. To dopolnjevanje ne poteka po načrtu, zaostaja. Da bi se pospešilo, je dala zgodovinska komisija pri občinskem odboru ZB NOV, osnovni koncept razmnožiti v 10 izvodov. Posamezne dele teh 10 izvodov je dobilo več oseb za katere se ve, da lahko dajo svoje pripombe in oceno tega, kar je že zapisano. Te osebe pa imajo še eno težko nalogo ali bolje rečeno, zaprosili so jih, da zberejo okrog sebe tiste domačine, ki o delavskem gibanju in ljudski revoluciji na Posavju kaj vedo. Z njimi naj bi proučili koncept in napisali pripombe in dopolnitve.

V »Zboru občanov« bomo redno objavljali krajše odlomke iz omenjenega koncepta. Občane želimo seznaniti z vsebino tega, kar pripravlja ZB in spodbuditi interes za sodelovanje v oblikovanju končne vsebine naše pol-

pretekle revolucije. Objavljali bomo tudi razna vprašanja, da bi razjasnili določene dogodke, pomembne za razvoj delavskega gibanja in ljudske revolucije v naši občini. »Vsi vse vedo« zato upamo, da vprašanj ne bomo objavljali zaman. Ze

vnaprej se zahvaljujemo za odgovore, katere boste lahko pošiljali na naslov: Odbor ZB NOV občine Ljubljana Bežigrad, Ljubljana, Parmova 41.

Zgodovinska komisija
obč. odbora ZB NOV
Lj.-Bežigrad

»Za zmago in svobodo«

Pisca osnovnega koncepta novejši zgodovine naše občine Jožeta Ravbarja smo vprašali, kakšna bo »zgodovina« v končni obliki? Takole nam je odgovoril:

»Za naslov predlagam »Ljubljansko Posavje v boju za zmago in svobodo.« Tak naslov naj bi povedal, da objavljeno gradivo ni izključno zgodovinsko, temveč da vsebuje tudi spominske zapise posameznikov, ki so že bili takšni, da bi jih zlasti mladina rada prebiralala.

V knjigi bo zgodovina podprta z dokumentarnimi fotografijami, risbami, primerjalnimi podatki, seznamami in zemljepisnimi skicami. Vsak dogodek bo časovno in prostorno dokumentiran z ustreznimi ali pisanimi virom. Ta vir bo bralec našel v posebnem delu na kraju knjige.

Tovariš Ravbar je še dodal: »Zgodovina, v kateri je naša komunistična partija pod vodstvom tovariša Tita odigrala avantgardno vlogo, naj ne bo stvar le nas udeležen-

cev. Novejša zgodovina naj postane lastnina vseh in še prav posebno mladega rodu, ki sedaj stopa na pot našega samoupravnega socializma. Spoznava naj preteklost, ki je bila po svoji revolucionarnosti tudi na območju sedanjih bežigradske občine, izredno velika.«

Edinstven muzej NOB na Črnučah

Odrpi so muzejsko zbirko, prirejeno za otroke

V soboto 21. decembra so v počastitev Dneva JLA odprli Muzejsko zbirko NOB za mladino. Zbirka je v Domu borcev NOV na Črnučah, v povečanih prostorih prejšnje zbirke. Otvoritev so se udeležile pionirske delegacije vseh osnovnih šol naše občine in drugi predstavniki družbeno političnih organizacij, zlasti predstavniki družbeno političnih organizacij, zlasti Zveze društev prijateljev mladine.

Otvoritev je bila slovesna, otroci iz osnovne šole »Maksa Pečarja« iz Črnuč in »Danile Kumare iz Stožice pa so jo poživili z lepi programom.

Ob tej priložnosti je odbor muzejske zbirke NOB za mladino izdal lep propekt. V njem je orisan pomen takšne zbirke in obrazložitev, kako je urejena. Izdajatelj se je tudi opravičil, če zbirka za otroke ni popolnoma uspel, kajti takšna zbirka je prvi polkus pri nas. Sodelavci Muzeja ljudske revolucije Slovenije, ki so s strokovne plati prevzeli urejanje te zbirke, so se torej naloge lotili brez izkušenj. V propektu je tudi kratak.

Tudi ulice, imenovane po padlih borcih SPOMINSKA OBELEŽJA

V seznamih in katotekah spominskih obeležij NOB so ponavadi samo grobnice, spomeniki in spominske plošče, posvečene pomembnim dogodkom ali padlim borcem v času narodno osvobodilne vojne. Takšna obeležja so nesporno spominska, vprašanje pa je, če lahko tudi ulice imenovane po padlih borcih, uvrstimo med spominska obeležja. Odbor ZB NOV občine Ljubljana-Bežigrad odgovarja pritrilno in takšne ulice vodi v seznamu spominskih obeležij.

Ta seznam pa verjetno ni popoln. V naši občini je veliko ulic, imenovanih s priimki določenih oseb in za nekatere marsikdo ne ve koga predstavljajo.

Objavljamo imena ulic, imenovanih po padlih borcih iz seznama pri ZB. Želimo, da občani sporočijo našemu uredništvu ali pa Odboru ZB NOV občine Lj.-Bežigrad, Parmova 41 (telefon 313-251) morebitne pomanjkljivosti tega seznama:

Ulica Bratov Čebuljev, Bratov Jakopičev, Bratov Kunovarjev, Bratov Zidanov, Danile Kumarjeve, Dečmanova, Godeževa, Gogalova, Gorjančeva, Kalingerjeva, Kališnikov trg, Komanova, Kušarjeva, Marice Kovačeve, Mire Lenardičeve, Nade Ovcakove, Omahnova, Presetnikova, Rodičeva, Slovenčeva, Šarhova, Štembalova, Tesovnikova, Udvančeva.

Poleg teh so v seznamu še: Ulica padlih borcev, Ulica prvoborcev, Ulica pohorskega bataljona, Ulica aktivistov in Ulica 7. septembra.

Glasevali so o vsakem sklepu posebej

Letna konferenca Zveze borcev Stožice, Ježice in Savelj

V domu družbenih organizacij na Titovi cesti se je na letni konferenci krajevne organizacije Zveze borcev NOV »Danile Kumare« zbralo skoraj 200 članov, tako da je za vse zmanjkalo prostora. Organizirali pa so zvočni prenos konference v vse klubeke prostore in so udeleženci tudi v teh prostorih zdržali do konca, kar je tudi dokaz, da je bila razprava zelo zanimiva.

Konferenci so prisostvovali predstavniki krajevne organizacije ZB iz Kumrovc, občinske Zveze združenj borcev Klanjec, kamor Kumrovec spada in predstavniki jugoslovanskega odbora za izgradnjo Doma borcev v Kumrovcu. Konferenci so dali posebno obeležje zlasti zato, ker so počlonili tudi dva miniaturna bronasta kipa, kopiji maršalovega kipa pred njegovo rojstno hišo v Kumrovcu. Lepo darilo sta prejela predsednik bežigradske Zveze združenj borcev NOV Ivan Kunovar in Janez Dremelj, za zasluge, ki jih imata, da je zmagala zamisel o gradnji Doma borcev NOV Jugoslavije.

Konferenco je posebej pozdravila tudi delegacija krajevne organizacije oziroma sekcije rezervnih oficirjev in podoficirjev. Prišli so s svojim praporom. Pozdravni govor mladega rezervnega oficirja je bil deležen prisrčnega aplavza, ko je zaključil, da bodo tudi rezervni oficirji, tako kot so borci, branili domovino, če bo treba.

Nad vse prisrčen pozdrav je prinesla konferenci delegacija pionirskega odreda narodnega heroja »Danile Kumare« z osnovne šole Stožice. Tudi pionirji so prišli s svojim praporom. Po prisrčnem nagovoru pionirke so navzo-

dim podelili nekaj šopkov nageljnov.

Poročilo o delu odbora in njegovih komisij je bilo temeljito, razprava pa na visoki ravni. Iz razprave je delovni predsednik izoblikoval sklepe, katere so udeleženci konference vsakega posebej izglasovali z dviganjem rok.

Da bi razpršili dvome, ali člani organizacije podpirajo delo odbora v zvezi z pobratenjem z Zvezo borcev v Kumrovcu in v zvezi z gradnjo Doma borcev NOV Jugoslavije (o tem je bilo namreč govora na konferenci), so izvedli glasovanje. Vsi navzoči so soglasno podprli delo odbora glede omenjenih dveh vprašanj.

Pravtako so soglasno podprli predlog, ki v bistvu zahteva, da tisti člani ZB, ki imajo na primer vikende, ne morejo dobiti stanovanjskega kredita, odkar niso rešeni težji stanovanjski problemi članov Zveze borcev.

Konferenca je podprla predlog, da naj ima njihova organizacija svoje glasilo, s katerim bo obveščala članstvo o vsem, kar se v organizaciji dogaja.

Konferenca se je strinjala tudi z razpravo in predlogom, da novi odbor ustanovi ideološko komisijo, ki naj bi bila pooblaščen, da lahko takoj reagira na razne družbeno-politične izpade, ki se dogajajo v naši vsakdanjosti.

Clani organizacije so glasovali tudi za predlog o ureditvi partizanske grobnice v Stožicah. Obogatili jo bodo z dvema reliefoma borcev NOV, po zamisli akademskega kiparja Pengova. Pomembno je zlasti, da za financiranje predlagane dopolnitve ne bodo nadlegovali občinske skupščine.

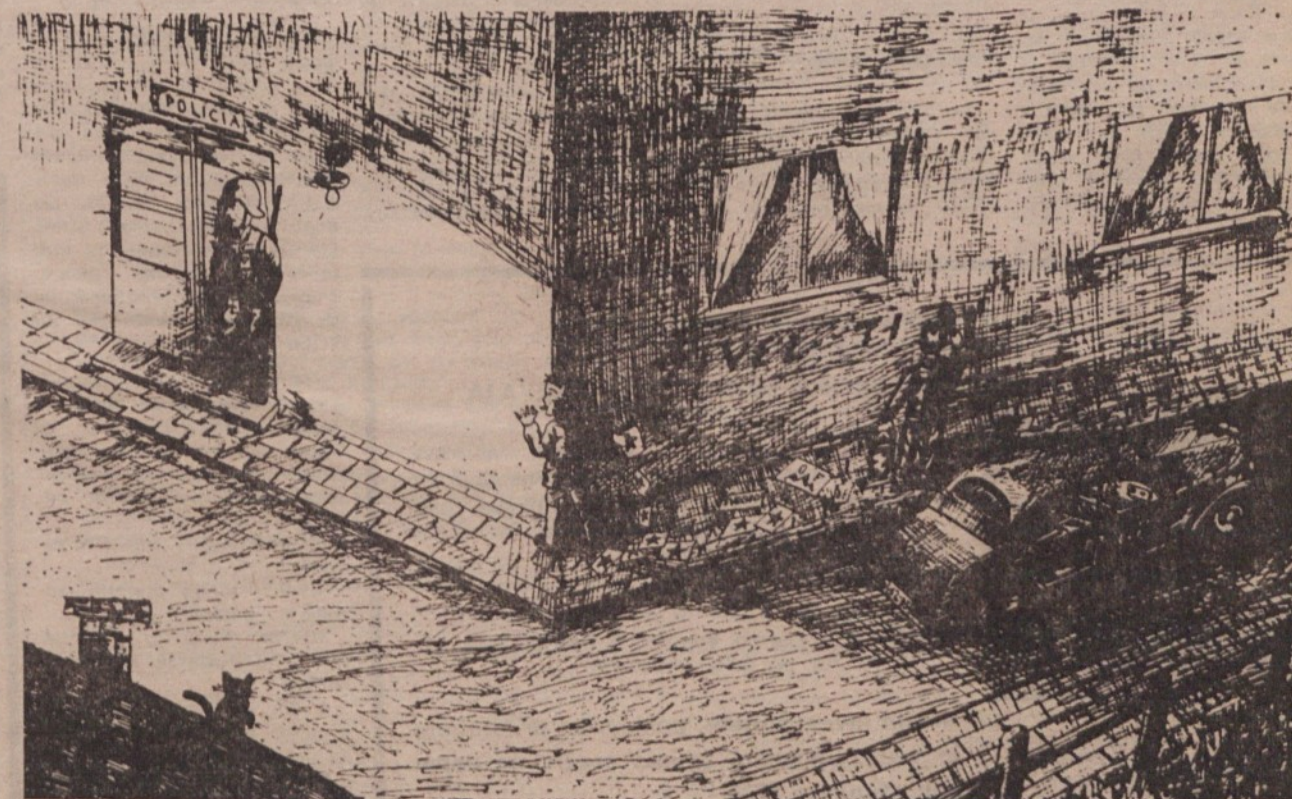
Strinjali so se tudi, da naj

bi vsak član organizacije prispeval za gradnjo Doma borcev NOV v Kumrovcu po pet dinarjev.

Z navdušenjem so sprejeli pismo tovarišu Titu in Francu Leskovšku, predsedniku ZB NOV Slovenije. Pismo Titu je pomembno zlasti zato, ker v njem omenjajo dosedanje delo za gradnjo Doma borcev NOV Jugoslavije v njegovem rojstnem kraju.

Konferenca je izvolila tudi nov odbor krajevne organizacije Zveze borcev.

STANE KOMAN

Slika iz propekta o muzeju na Črnučah. Narisal jo je Mitja Rihtaršič, učenec 7. razreda osnovne šole »Mirana Jarca«

KOZARČEK NA VSAKEM VOGLU

Alkohol v gostilnah, bifejih, trgovinah in slaščičarni

Ali je zares nujno, da alkohol točijo tudi v zajtrkovalnicah ter bifejih trgovin, ali borbo proti alkoholizmu podpiramo s takšnim delovnim časom v lokalih, da se je mogoče napiti že ob 5. uri zjutraj?

To je bilo izhodišče naše akcije. Vprašanja smo zastavili na pobudo anonimnega bralca, ki nas je opozoril, da je v naši občini samo vod podroza do stadiona sedem uničevalnic zdravja. Po akciji lahko z gotovostjo rečemo, da je lokalov, kjer točijo alkohol, celo več kot sedem.

Morda pa bi za začetek povedali kako je z alkoholizmom na Slovenskem. Skoraj vsak tretji Slovenec pije. Napije se ga bodisi enkrat na teden, ali pa vsak dan po malem. Na Kranjskem pa je tudi več kot 3000 ljudi, ki pijejo stalno. Dan na dan, noč za nočjo. Njihovo mesto je morda čisto neke druge, vendar kam z njim, ko vendar vemo kako je z bolnišnicami pri nas.

Sicer pa pravijo, da če ne piješ nisi Slovenec. Pije je baje del naše folklorne in celo res je menda tako, saj si je samo znani vsakoletni vinski sejem, ki mu nudi preslavno prizorišče naša občina »ogledalo« več kot 120 tisoč Slovencev. Sicer pa Slovenci med republikami ne vodimo samo po standardu, ampak tudi po vrednosti popitih pič.

Kakšen je torej odgovor na prvo vprašanje?

Postojanka (pivska) št. 1

Bife Prehrane na Vojkovi ulici, pred meteorološkim inštitutom. Tipična slika. Ze dopoldne je nekaj očitno stalnih gostov razpravljalo ob kozarčku žganega o bližnjem poletu Američanor na Luno. Dialog je bil resnično živahen in tudi strokovnost je presenečala. Natakarcica je pridno natakala. Reforma se ukloni tistemu, ki posluje z dobičkom. Prepoved točenja pič vinjenim gostom je samo napis, ki ga moraš obesiti, če nočeš sitnosti.

Postojanka (pivska) št. 2

Gostilna Stadion. Ni potrebno razlagati, kje stoji. Za neuglednim pročeljem se skriva bogata vsebina. V jedilnici je vesela družba, ki pije tako hitro, da jim natakarcice niso kos. Kar sami s »štefanom« hodijo po vino. Po topli ženski polti dišeči glas mehiške pesmi iz juke boxa v prvi sobi, se prav pri-

jetno ujema z našo »Moj oče je holcar in holcar sem jaz...« Gostinsko podjetje Crnuče streže torej očitno vinjenim gostom. Jedilni list, ki sem ga naročil, so strašno dolgo iskali. Tu očitno ni v navadi, da bi ga kdo zahteval. In pa seveda obvezni napis o prepovedi točenja alkohola vinjenim gostom, mladoletnikom. Pa tisto o kozarčih (3x) in psih. Za kozarce bi že verjel, ostalega pa ne.

Postojanka (pivska) št. 3

Sport bife Horvat posluje, po napisu sodeč, že od 5.30 dalje. Kot nalašč, da se tisti, ki jih žeja že zjutraj, odzvejajo. Slika kot v vseh bifejih. Par korenjakov pri pultu, ki ni prazen. Ko me eden od njih zagleda, izjavi, da med mladimi ni poštenih. Ne vem, s čim sem to zaslužil, najbrž s tem, ker sem naročil kavo. Da ne bo nesporazuma, ne obsojam alkoholikov, kot ne morete obsoditi nekoga, ki ima raka.

Postojanka (pivska) št. 3

Gostilna Planica. Cas kosi. Kaksnih veseljakov ni opaziti. Gostje v glavnem jedo, sliši se le natakarcicni: »Morda pol litra cvička, mogoče špricar?« Nikogar ni vprašala, če bi morda sadni sok. Okoli enajste ure zvečer pa je tukaj kar veselo, vedo povedati izkušeni Bežigradjanci. Nekaj mladoletnikov je veselo vrtele ročice nogometnega avtomata. Sicer pa me je že veseljak v Vojkovi ulici podučil, da Amerikanci ne bodo v prvi etapi osvojili Meseca. Po mojem velja isto tudi za te mladoletnike. Samo da ne gre za Mesec, ampak za gostilno.

Postojanka (pivska) št. 5

Bife na Titovi 91. Če vidite en bife, ste videli vse bifeje. Enoličnost, ki utruja vsakogar, razen tistega, ki stoji pri pultu. Na mizah prazni krožniki delavskih malic. Makaronovo meso, pasulj brez mesa, makaronovo meso. Za začetek konjak in za konec pivu. Potem na delo. Sicer pa naročnikom jedi in pič njihove samoupravljavske plače ne dovoljujejo, da bi jedli kje drugje.

Postojanka (pivska) št. 6

Slaščičarna Bežigrad. Napis nas obvesti, da dobite tu slaščice, bombone, pičče in kruh. Ko vstopite, je več kot očitno, da med piččami pre-

Kruh in hermelika

dnajčijo alkoholne. Sicer pa jih tu ne točijo. Nenavadno pa naj b' bilo (kar sploh ni nenavadno), da jih prodajajo v slaščičarni. Če posli ne bi cveteli, bi jih najbrž umaknili.

Postojanka (pivska) št. 7

Delikatesa »Prehrane« na Titovi 63. Poleg delikatesnih stvari vam tu lahko postrežejo s pelinkovcem in žganjem. Nenavadno pri tem pa je da teh dveh prodajnih artiklov ni na ceniku. Ko vprašamo, kako je s tem, se natakarcici (prodajalki?) ne zdi vredno niti odgovoriti. In tako stari mož lahko na toplem žuli svoj »trakel« slivovke in razmišlja o dnevih, ko se je boril za Karpati in je bil še mlad in vesel fant.

Postojanka (pivska) št. 8

Kar mimo bi šli, če nas ne bi nekdo že prej opozoril, da tudi v slaščičarni Special. ki je po napisu sodeč last Enini Čemala, točijo nekaj kar je močnejše od orientalskih sladkih vod. Vstopim in naročim »davida« — za korajžo Fant za pultom mi ga mirno natoči in zaračuna 1,60 din. Ne vem, če me ni oguljval, kaj-

ti na ceniku ta artikel ni omenjen vendar si ga ne upam preveč spraševati. Ugotovim pa da je napis Special resnično upravičen.

Postojanka (pivska) št. 9

Kar sapa nam je zaprlo, ko smo po vseh teh bifejih, lažnih slaščičarnah in bifejih, vstopili v Kurentov hram. Resna omizja, ki samo prtajeno šepetajo, natakarcji hodijo bolj vzravnavno kot drugje. Skoraj bi se vdal in začeli verjeti, da tukaj resnično upoštevajo tisti dve pohojeni pravili o točenju mladoletnikom in vinjenim gostom. Ne vem komu boji hvala, toda pri vojakih sem nekaj slišal o strategiji in taktiki, pa smo tistim od Kurenta popoldne poslali v goste mladoletnika, ki je bil videti kar prijetno pijan. Če mislite, da mu niso postregli, se motite. Sicer pa tega najbrž ne mislite.

Postojanka (pivska) št. 10

V bifeju »Sibenik« smo ob pultu spet srečali venček veselih možakov, ki so malo jedli in veliko pili. Nekoliko dalj sta stala tudi dva starejša fantiča, s čimer hočem povedati da še nista imela tistih magičnih 18 let. Od dveh specialitet tega bifeja sta si izbrala cenejšo in tudi močnejšo. Kuhano žganje 1 dinar. Druga posebnost tega lokala je kuhano vino. Za 2 din. 2 »dečkar«.

Menda je dovolj naštevania. Gotovo bi se našlo še nekaj »zlatih punktov« za žejne bežigradske Slovence. Kakšni so zaključki našega popotovanja po kratem odseku Titove ceste?

Alkohol točijo mladoletnikom, alkohol točijo pijanim vinjenim gostom, alkohol prodajajo in točijo celo v delikatesah in slaščičarnah.

Na tej kratki poti smo v obeh urah našli 18 ljudi ki so bili očitno pijani.

Alkoholiki se najraje zadržujejo v bifejih. Nismo odkrili Amerike, boste dejali. Res je. Dejstva, ki

smo jih našli, so preveč del nas, da bi predstavljala kaj novega.

Kaj storiti? Ali naj res sprejmemo zakon o obveznem zdravljenju alkoholikov, kot je bilo slišati? Toda kje jih bomo zdravili? Ali ni to omejevanje osebne svobode ljudi? Tudi prohibicija ni rešitev. To so ugotovili v državah, ki imajo višji standard kot pri nas. Alkoholizem na Slovenskem narašča. Kdo se bori proti njemu?

Predvsem republiški koordinacijski odbor za borbo proti alkoholizmu. Odbor sestavljajo ugledni predstavniki našega družbenopolitičnega življenja, ki pa opravljajo boj proti alkoholizmu brezplačno.

Pred dnevi je imel odbor konferenco. Tam so ugotovili, da bo treba dati večji poudarek mentalni higieni, okrepanju delovanja psihiatrične službe, v šoli obravnavati alkoholizem, da moramo dobiti Slovenci ustanovo, ki se bo znanstveno bavila z vprašanjem alkoholizma. Predlagali so tudi, da bi bilo potrebno koordinacijske odbore kot je republiški, ustanoviti v obci-

nah in tudi v krajevnih skupnostih.

Nič posebnega, boste dejali. V resnici pa je koordinacijski odbor naredil v teh sedmih letih precej. Predvsem je spremenil gledanje ljudi na alkoholizem in alkoholike. Alkoholik ni več slab človek, ampak bolnik, ki ga je treba zdraviti. Posebno pozornost pa so posvetili, in jo še bodo, mladini. Samo s metodami prepričevanja in vzgoje je mogoče omejiti alkoholizem. Pojem alkoholizma kot družbenega zla je zdaj zasidran v nas. Prvi korak je narejen. Se tako nekončno mnogo jih je, da bi marsikdo obupal. Toda ljudje smo borci in mnogokrat smo se borili tudi brez upa zmage. Tu pa ta up je!

Na koncu pa bi v imenu (upam), večine Bežigradjanov zaprosil pristojne organe, da zares izvajajo in nadzirajo zakonite omejitve o točenju pič mladoletnikom in vinjenim. Da o konjaku v slaščičarnah in trgovinah ne govorimo. Naj bo to naš prvi korak.

MARJAN BAUER

industrijsko montažno podjetje Ljubljana, Titova 37

PROJEKTIRA, MONTIRA IN PROIZVAJA

- centralno ogrevanje sanitarne naprave plinske instalacije in prezračevalne naprave
- električne naprave jakega in šibkega toka, komandne in signalne naprave za industrijo in komunalne zgradbe
- regulacije
- opravlja kalorične in električne meritve
- odlivamo visoko kvalitetne odlitke sive litine, ki jih po želji obdelamo

Našim investitorjem, poslovnim prijateljem in vsem občanom želimo srečno in uspešno novo leto 1969

dinos

DINOS

podjetje za promet z industrijskimi surovinami, reprodukcijskim in odpadnim blagom
LJUBLJANA, Parmova 33
telefon 312-664, teleprinter 31-398

s svojimi enotami v vseh večjih krajih Slovenije

želi srečno novo leto 1969 vsem občanom Bežigrada in drugim sodelavcem

Skromnost je doma iz Šentjakoba

Obisk pri naših sodelavcih

Zakonca Marija in Simon Pejačič preživljata večer svojega življenja v skromni koci pri Šentjakobu. Do cestnega mostu čez Savo je samo streljaj, vendar pa njuna domačija stoji lepo na samem. Družbo ji dela samo še kakih trideset metrov oddaljena hiša Marijine sestere.

Marija ali Mici, kakor jo kliče njen mož, po vaseh naokrog pobira naročnino za naš časopis, hkrati pa vsak dan raznaša tudi »Ljubljanski dnevnik«, enkrat na teden pa še »Nedeljskega«. Kljub 77. letom je ženica še krepka in čila in svoje delo opravlja na nepogrešljivem kolesu. Mož Ivan, kakor ga kliče, je upokojeni poštar, star 79 let, doma pa je iz Sibenika. Torej Dalmatinec. Poročena sta od 1922. leta.

Črna tema je že bila, ko sem ju obiskal. Dve okni sta se medio svetlikali, ko sem potrkal. Bila sta malce presenečena, potem pa sta me ljubeznivo povabila v hišo.

»Kar k študilniku sedite,« me je povabila ženica, »da vas ne bo zeblo.« Nisem se pustil prositi. Oči so se počasaj navadile skromne svetlobe. To je njun dom. Pogrei sem se z dobrim domačim žganjem in jezik se je odtajal, pa tudi zakonca sta živahno poprijela za besedo. Kaj da me je prignalo ob takšni uri k njima?

»Veste, elektrike nimava. Pa saj je tudi ne potrebujemo.« se je opravičevala ženi-

ca, mož pa je energično povedal:

»Bilo je pred leti, kaj vem 57., če se ne motim, ko so napeljevali elektriko. 9 tisočakov so hoteli imeti za teh trideset metrov, kolikor nas loči od ceste. Sam sem hotel kupiti žico in si jo napeljati, pa mi niso dovolili. Pa nič, sem rekel, in sva ostala pri petroleju.

Ja, kaj pa hočete vsak dinar nama je dobrodošel. Živiva skromno, drživa se bolj doma, bereva in se pogovarjava, za luksuz pa nama ni dosti mar,« pravi Marija in nadaljuje: »Okrog hiše imava malo vrta. Z njim se bolj ukvarjam, mož, toliko da imava pri roki nekaj strokov česnja, malo peteršilja, čebule, solate in nekaj prekel fižola.«

Petrolejka živahno pomežikuje. Zakonca sta razvneti. Obisk je zanju lepa počastitev.

»Dnevnik rada raznašam — s kolesom,« nadaljuje žena. »Dobri ljudje so pri tem časopisu. Plačajo lepo in še skrbe za nas. Za vsakega novega naročnika, ki vzame oba časopisa — Nedeljskega in malega — dobim še po tri tisočake, pa plašč za kolo so mi dali in tudi zračnico bi dobila, pa je ne potrebujem...«

Marija je domačinka. Po govoru se ji pozna in zvedavi živahnosti. Rada prebira časopise, posebno tiste, ki pišejo bolj po domače, o lju-

deh in vaseh, o življenju in delu.

»Staremu človeku je najlepše doma. Hudega nama ni, zato sva kar zadovoljna. Veste takole je, starega človeka še bolezen ne mara, zato vam prav lepa hvala za obisk, pa še pridite. Drugič pripeljite s seboj še tistega gospoda Janeza, ki mi je dal delo.

O, naj vam povem, kako je bilo. Avtobus je pripeljal časopis. Pa stopi do mene tisti gospod:

»Vi pa časopis raznašate, mi je dejal, kaj ko bi še našega?« No, tako sem začela pobirati naročnino za »Zbor občanov«. 118 komadov ga imam po vaseh Šentjakobu in Beričevem. Saj ga imajo skoraj vsi naročenega. Nobe-nega reveža ni več naokrog, sami gruntarji so. Povsod ga radi berejo, le Nadgoričani ne. Kar jezna sem nanje.«

Pogovor se je razvel. Žena je dejala, da bi prav rada prevzela tudi raznašanje »našega Občana«, ker da je pošta predraga, pa bi tako nekaj prihranili, mož pa je menil, da ima že tako dovolj dela, češ kaj hočeš še več. Ko sem se poslavljala, sta se še spomnila, kako ju je gospod Janez lani za novo leto razveselil z darilom.

Stopili smo v hladno noč. »Saj pravim, za glavne ceste se poskrbijo, za občinske pa se sploh ne zmenijo. To ni prav, kar napišite, da sem tako rekla.« je še dejala ženica, njen mož pa ji je energično pritrdil.

Pa srečno, zdravo in zadovoljno novo 1969. leto — Mici in Ivan iz Šentjakoba 38!
N. LAPAJNE

Gostilna
»RUSKI CAR«
na Ježici
želi vsem gostom
srečno novo leto
1969

Elektroinstalaterstvo
IŽANEC JANEZ
Ljubljana,
Triglavska 44
V novem letu 1969, želim svojim strankam obilo sreče in plodnega dela

Novoletni sejem na Gospodarskem razstavišču

KOZERIJ ZA DEDKA MRAZA

Sedemletne občinske perspektive

BEŽIGRAD 1975

hkrati prostor za ekskluzivno neonsko reklamo — če le mogoče inozemsko. Letna cena 6 milijonov S din.

4. Tomačevo. Naselje brez imena postane rezervat za gradnjo provizorijev (glej pod barake). Na tem ozemlju lahko vsakdo gradi kar hoče in kadar hoče. Vodo in elektriko v rezervatu bo financiral prijavi urad ljubljanski. Prispevka za mestno zemljišče ni.

5. Uslanovi se občinska RTV Bežigrad, in sicer na kanalu 13.5. Sestanki vseh množičnih organizacij, predvsebna zborovanja in podobno se bodo odvijali samo preko malega ekrana. Volilci in občani boste svoje pripombe oziroma referate pošiljali na naslov RTV Bežigrad — po telefonu.

6. Na območju Save od Šterna do Jarš bodo odmerjene parcele oziroma peskokopi za vse interese. Izkoriščanje savskega proda bo brezplačno. Prednost bodo imeli lastniki tovarnjakov, in sicer v nočnem času, da bi razbremenili promet na sistemu dovozov na peskokope.

7. Privatne gostilne z manj kot tremi zaposlenimi bodo lahko odprte do 3. ure ponoči — vsak dan. Vse, ki bodo izkazale manj kot 3 milijone prometa letno, bodo oproščene vseh davkov.

8. Oba podvoza sta v prvem planu. Že do konca prve polovice sedemletnega programa bosta dograjena oba: na Parmovi proti Centru in na Černetovi proti Siški. Financira Mestni svet ljubljanski.

9. Ob Titovi cesti skozi Ježico — od Ruskega carja preko savskega mostu, bodo na obeh straneh ceste stekli sedežniki za pešce... Pravzaprav bo to krošna in brezplačna enosedežnica. Financira sklad

obljub za gradnjo pločnikov na tem koncu.

10. V pristojnost občinske uprave za dohodke preide odločanje o odmeri davka na dohodek, od zemljišča, kmetijske površine itd. Preživeli kmetje (po letu 1975) bodo oproščeni vseh dajatev. Hkrati bodo dobili posebne priznanilnine v zneskih od 1000 do 10 000 N din mesečno.

11. Novi bazeni so tik pred zdajci: trije olimpijski pri Šternu (dva pokriti), eden pri gradnji šoli, tretji pa nekje v občinskem središču. Financira bo novoustanovljen zavod za higiensko zaščito občanov.

12. Stanovanjsko podjetje se ukinja. Hišni sveti prevzamejo vso finančno odgovornost na svoje rame (modernizacija stanovanj: nova oprema, pohištvo, tapisom itd.)

13. Za gradnjo novih športnih objektov in naprav ter za vzdrževanje neprofesionalnih športnikov za Bežigradom bodo prispevali nogometisti Olimpije 10 odst. čistega dohodka od vsake prvenstvene tekme. Hkrati se vpele poseben 5 odst. prispevek za točneje vseh naravnih alkoholnih pijač — za športne namene.

14. Vsi uslužbenci občinske uprave uspešno dokončajo jezikovni tečaj iz materinščine (1975. leta). Komur to ne bi uspelo v tem času, se lahko prekvalificira v svetnika za razvozlavanje birokratskega jezika v običajni pogovorni.

15. Mladinska organizacija se ukinja. Z ozirom na to, da je naša mladina v tem obdobju postala bolj zrela kot odrasli, menimo, da posebnih plačilnih mladinskih funkcionaljev ne potrebujemo več. Mladina naj se vključuje v odrasle organizacije.

Trolejbus

Vozni red za trolejbusno progo št. 8
Črnuče—Litostroj (ob delavnikih)

Odhodi s Črnuč:

5.12, 5.20, 5.28, 5.36, 5.44, 5.52, 6.00, 6.08
6.16, 6.24, 6.32, 6.40, 6.48, 6.56, 7.04, 7.12, 7.20,
7.28, 7.36, 7.44, 7.52, 8.00, 8.08, 8.26, 8.44, 9.02,
9.20, 9.38, 9.56, 10.14, 10.32, 10.50, 11.08, 11.26,
11.46, 12.02, 12.22, 12.30, 12.38, 12.46, 12.54,
13.02, 13.10, 13.18, 13.26, 13.34, 13.42, 13.50,
13.58, 14.06, 14.14, 14.22, 14.30, 14.38, 14.46,
14.54, 15.02, 15.10, 15.22, 15.38, 15.54, 16.10,
16.26, 16.42, 16.58, 17.14, 17.30, 17.46, 18.02,
18.18, 18.34, 18.50, 19.06, 19.22, 19.38, 19.54,
20.10, 20.26, 20.46, 21.06, 21.27, 22.27, 23.27.

Odhodi z Bavarskega dvora:

4.54, 5.02, 5.10, 5.18, 5.26, 5.34, 5.42, 5.50,
5.58, 6.06, 6.14, 6.22, 6.30, 6.38, 6.46, 6.54, 7.02,
7.10, 7.18, 7.26, 7.34, 7.42, 7.50, 8.08, 8.26, 8.44,
9.02, 9.20, 9.38, 9.56, 10.14, 10.32, 10.50, 11.08,
11.26, 11.44, 12.02, 12.12, 12.20, 12.28, 12.36,
12.44, 12.52, 13.00, 13.08, 13.16, 13.24, 13.32,
13.40, 13.48, 13.56, 14.04, 14.12, 14.20, 14.28,
14.36, 14.44, 14.52, 15.00, 15.16, 15.32, 15.48,
16.04, 16.20, 16.36, 16.52, 17.08, 17.24, 17.40,
17.56, 18.12, 18.28, 18.44, 19.00, 19.16, 19.32,
19.48, 20.04, 20.20, 20.36, 21.05, 22.05, 23.05.

Ob nedeljah in praznikih odpelje prvi trolejbus s Črnuč ob 6.20 in potlej vsake pol ure do 11.50, od 12.18 naprej vsakih dvajset minut do 20.58 in še ob 21.27, 22.27 in 23.27; z Bavarskega dvora na Črnuče pa od 6.00 do 12.00 vsakih pol ure, od 12.20 naprej pa vsakih dvajset minut do 20.40 in še ob 21.05, 22.05 in 23.05.

----- odreži -----

Naročilnica

Naročam »Zbor občanov«, glasilo SZDL Ljubljana — Bežigrad.

Priimek in ime:

Naslov:

(podpis)

----- odreži -----

Izrežite, prilepite na dopisnico ali v pismu pošljite na naslov: »Zbor občanov«, Ljubljana, Parmova 41